

فصلنامه پژوهش های مدیریت در جهان اسلام

شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۶۰۹۴-۶۶۷۶ شماره ششم (بهار ۱۴۰۰)

تأثیر رشته کار و دانش بر افزایش کارآفرینی و اشتغال دانش آموزان هنرستان سپیده کاشانی سال ۱۳۹۹ منطقه ۱۷ استان تهران

(تاریخ ارسال ۱۳۹۹/۱۰/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۴۰۰/۰۲/۲۰)

فرزانه سوری^۱

چکیده

امروز بیکاری یکی از معضلات جامعه می باشد لذا با توجه به اهمیت آموزش فنی و حرفه ای در ایجاد اشتغال و کارآفرینی و به تبع آن رشد اقتصادی جامعه پژوهش حاضر به بررسی تأثیر آموزش فنی و حرفه ای بر افزایش کارآفرینی و اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران پرداخته است. جامعه آماری پژوهش را فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۵ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران به تعداد ۲۰۰ نفر تشکیل دادند که به علت عدم دسترسی به کلیه جامعه آماری بر مبنای جدول مورگان به ۱۳۲ نفر به عنوان نمونه نیاز داشتیم لذا پرسشنامه ها با درصدی افزایش (تعداد ۱۵۰ پرسشنامه) توزیع شد که تعداد ۱۳۶ پرسشنامه عودت داده شد که این تعداد به عنوان نمونه در نظر گرفته شد سپس داده ها با استفاده از ازمون های KS، آزمون T و فریدمن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج پژوهش حاکی از تأثیر معنادار آموزش فنی و حرفه ای بر افزایش کارآفرینی و اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران می باشد. همچنین ابعاد پژوهش همگی مورد تأیید قرار گرفتند.

واژگان کلیدی: اشتغال، کارآفرینی، نیروی انسانی، دانش آموز، هنرستان سپیده کاشانی، رشته کار و دانش

مقدمه

یکی از ویژگی های مهم هر نظام اقتصادی در هم تنیدگی ساختارهای آموزش و اشتغال است، به عبارتی ارتباط ارگانیک کار و آموزش همواره در برنامه ریزی های اقتصادی و اجتماعی همزمان با یکدیگر در نظر بوده است در واقع، هر آموزشی باید بازدهی یا توجیه اقتصادی داشته باشد که عالی ترین نوع آن ایجاد اشتغال متناسب با فراگیر است. بروز پدیده جهانی شدن در روند اقتصاد، افزایش رقابت های بین المللی و تحولات ناشی از توسعه و پراکندگی های جغرافیایی در بازار کار اهمیت نیاز به استراتژی سیستم آموزش را افزایش می بخشد. اکثر کشورها در اصلاحات سیستم آموزشی خود نسبت به گسترش آموزش های عمومی و دانشگاهی تمایل بیشتری نشان می دهند در حالی که آموزش های فنی و حرفه ای در این مقایسه جایگاه چندان با اهمیتی ندارند. بعلاوه در اکثر کشورها آموزش های فنی و حرفه ای بخشی از سیستم آموزش متوسطه و یا دانشکده هایی که فارغ التحصیلان آن بنا بر نوع تقاضای جامعه به دانشگاه راه می یابند، محسوب می شود. ارزشیابی از این سیستم نشان می دهد که کارفرمایان از کیفیت این گونه آموزش ها راضی نیستند و غالباً از کیفیت ناچیز آموزش و فقدان مهارت های کاربردی کارآموزان و عدم تناسب محتوای آموزشی رضایت ندارند. ماهیت عصر حاضر یعنی، شرایط و چگونگی عملکرد بازار کار و ظهور اقتصاد دانش-محور، توجه به منابع انسانی توانمند، دارای مهارت های فنی و حرفه ای را ضروری ساخته است (مهرعلی زاده و نائی ۱۳۸۱).

تربیت نیروی انسانی مورد نیاز جوامع در قالب آموزش های فنی و حرفه ای از اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم مورد توجه بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفت. در پی پیشرفت های علمی و صنعتی پس از جنگ جهانی دوم آموزش ها به طور بی سابقه ای گسترش یافت، تا آنجا که توسعه برنامه های آموزش فنی و حرفه ای، از اهداف ملی بیشتر کشورها قرار گرفت و امروزه یکی از شاخص های موفقیت هر کشوری، توسعه آن در سه بخش صنعت، کشاورزی و خدمات محسوب می شود. توسعه این سه بخش نیازمند تربیت

نیروی انسانی ماهر و کارآمد در زمینه های فنی و حرفه ای متناسب با بازار کار است (نویدی و همکاران ۱۳۸۲).

از مهمترین نیازها برای پیشرفت یک کشور، توسعه آموزش های فنی و حرفه ای می باشد زیرا نیروی انسانی کار آرموده یکی از عوامل تعیین کننده در رشد و توسعه کشورها محسوب می شود. تشخیص کیفیت دوره های آموزشی و کارآموزی این مراکز از نظر کارآیی درونی و برونی به عنوان اولین گام برای کلیه ی دست اندرکاران، سیاست گذاران و برنامه ریزان نظام آموزش فنی و حرفه ای و تربیت نیروی انسانی حائز اهمیت است (مشایخ ۱۳۸۶) بدون شک بدون در نظر گرفتن احتیاجات جامعه، تاسیس مراکز فنی و حرفه ای دردی را دوا نمی کند، نکته اساسی این است که برنامه های تربیتی حرفه ای باید به موازت برنامه تربیت عمومی در دبیرستان ها گنجانده شود، و همچنین برنامه حرفه ای مانند برنامه عالی علمی باید اختیاری باشد (شریعتمداری ۱۳۸۸).

آموزش های فنی و حرفه ای نقش مهمی در تشکیل سرمایه انسانی از طریق تربیت نیروهای ماهر مورد نیاز بازار کار در کشورهای مختلف جهان ایفا می کنند. این آموزشها در کشورهای در حال توسعه نه تنها عهده دار تربیت نیروی کار مورد نیاز بخشهای مختلف اقتصاد این کشورها می باشند، بلکه از طریق بستر سازی خود اشتغالی، به حل مشکل بیکاری نیز کمک می نمایند. به علاوه، این آموزشها راه میان بری در مسیر تربیت نیروی انسانی نیز به شمار می روند (پراوین و یزاریا ۲۰۰۳).

هیستریج و پیترز (۲۰۰۲) اهداف کارآفرینی را از دیدگاه شرکت کنندگان بررسی کردند. ویژگیهایی که شرکت کنندگان تاکید داشتند در این دوره ها گنجانده شود بیشتر عملی و برپایه ی احتمال موفقیت افراد جهت گیری شده بود. برخی دیگر از اهداف اصلی یادگیری کارآفرینی دانشجویان شامل توسعه ی شناخت نقاط ضعف و قوت انواع کسب و کار به همراه فرصت هایی برای ارزیابی مهارت های لازم به منظور راه اندازی و اداره کسب و کار در خود

فرد بود. علاوه بر این آگاهی و اطلاع از اصول بازاریابی تامین مالی، برنامه ریزی، سازماندهی، خلاقیت و کسب منابع بیشتر ذکر شده بودند.

کارآفرینی بعنوان نمادی از تلاش و موفقیت در امور تجاری است و کارآفرینان در بهره مندی از نیروی کار و فرصتها در نوآوری ها و راه های افزایش اشتغال توانمندی خاصی دارند. کارآفرینان که از نظر رهبری ایجاد اشتغال و بهره وری از شرایط موجود و نیروی کار و حرفه و..... سهم مهمی در رشد اقتصادی و تجاری و ایجاد اشتغال دارند. کارآفرین فردی است دارای ایده و فکر جدید که بواسطه آن از طریق ایجاد کسب و کار، خانگی، شخصی، اینترنتی و.... و با استفاده از منابع و حرفه آموزی و جذب نیروی خلاق و کسب ایده از افراد موفق با در نظر گرفتن محدودیتهای قلمرو زمانی و مکانی و اقتصادی به ایجاد یک طرح تحقیقی می رسد که از آن بعنوان راه کاری برای افزایش و ایجاد اشتغال استفاده میشود (احمدپور ۱۳۷۹ صفحه ۱۵۰). کارآفرین، نیروی محرکه و موتور توسعه اقتصادی می باشد. وی مشخصه کارآفرین را نوآوری می داند. به گفته وی فرایند کارآفرینی همان تخریب خلاق است یکی از ویژگی تعیین کننده در کارآفرینی همانا انجام کار جدید و ابداع روش نوین در انجام کارهای جاری است. کارآفرینان در راس کسب و کارند در جستجوی فرصت هستند و به دنبال ابزار جدید خلاقیت می گردند کارآفرینی تغییر پدیده معمولی است و به عنوان فرصت به آن نگاه می کنن و باعث پیشرفت مادی می شوند. در تحقیق فوق با الهام گرفتن از مفاهیم کارآفرینی به تاثیر مهارت آموزی دانش آموزان در ایجاد اشتغال و کارآفرینی پرداخته ایم امید است که مثمر ثمر واقع گردد.

بخش اول: اهمیت و ضرورت انجام پژوهش

نیروی کار یکی از مهم ترین عوامل تولید هر جامعه است. در حال حاضر نیروی انسانی متخصص به عنوان یکی از مهم ترین منابع اصلی تأمین رشد اقتصادی کشورها به شمار می رود. بنابراین، لازم است تربیت نیروی انسانی متخصص و کار آمد (تولید نیروی انسانی) و استفاده بهینه از آن در مرکز توجه برنامه ریزان قرار گیرد. لیکن امروزه رشد فزاینده حجم

نیروی کار، فقدان ارتباط کافی و عدم هماهنگی بین نظام آموزش و بازار کار، عدم تناسب رشد اقتصادی و ظرفیت های اشتغال زایی جامعه با رشد دانش آموختگان، افزایش نرخ مشارکت نیروی کار در جامعه به خصوص در بین زنان، فقدان مهارت های مورد نیاز بازار کار از سوی فارغ التحصیلان و نیز فقدان اطلاعات مورد نیاز بازار کار باعث شد تا موضوع اشتغال از مهم ترین دغدغه های سیاستگذاران جوامع در حال توسعه از جمله ایران به شمار آید. از آنجایی که یکی از دلایل بیکاری در کشور، فقدان مهارت های مورد نیاز بازار کار از سوی جویندگان کار است، انتظار می رود سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور که بر اساس ماده ۱۰۷ و ۱۰۸ قانون کار، متولی آموزش های فنی و حرفه ای غیررسمی / کوتاه مدت (آموزش های مهارتی) در بخش های صنعت، خدمات و کشاورزی می باشد، بتواند نقش بسزایی را در کاهش نرخ بیکاری ایفا کند. آموزش های فنی و حرفه ای نقش مهمی در تشکیل سرمایه انسانی از طریق تربیت نیروهای ماهر مورد نیاز بازار کار در کشورهای مختلف جهان ایفا می کنند. این آموزش ها در کشورهای در حال توسعه نه تنها عهده دار تربیت نیروی کار مورد نیاز بخش های مختلف اقتصاد این کشورها هستند، بلکه از طریق بسترسازی خوداشتغالی، به حل مشکل بیکاری نیز کمک می کنند. به علاوه، این آموزش ها راه میان بری در مسیر تربیت نیروی انسانی نیز به شمار می روند؛ چرا که از یک سو با توجه به بهره مندی این آموزش ها از مبانی علمی و استفاده از روش های پذیرفته شده آموزش های کلاسیک راه خود را از یادگیری بر مبنای تجربه عملی صرف جدا کرده و از این طریق راه درازمدت و غیر علمی این نوع فراگیری را کوتاه کرده و این توانایی را در آموزش دیده فراهم می کنند تا بتواند خود را در مقابل تغییرات فناوری به آسانی هماهنگ نماید. از سوی دیگر، این آموزش ها با همراه کردن آموزش های نظری و عملی این امکان را برای آموزش دیده فراهم می کنند که همسویی بیشتری با نیازهای بازار کار داشته و از این طریق امکان بیشتری برای جذب آنها در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی فراهم شود. این آموزش ها همچنین از مزیت بازدهی در کوتاه مدت و یا میان مدت برخوردار هستند. در حالی که آموزش های کلاسیک به دلیل هزینه بالا، طولانی بودن دوره آموزش، سهم زیاد آموزش های نظری در آنها و در نتیجه بهره مندی اندک از عملیات کارگاهی، از جهت هماهنگی با نیازهای بازار کار و جذب

در آن دچار مشکل می باشند. به همین دلیل کشورهای جهان توجه روزافزونی را به آموزش های فنی و حرفه ای مبذول داشته اند، به طوری که این آموزش ها حتی به درون سیستم آموزش های آکادمیک این کشورها نیز نفوذ کرده است (پراوین و یزاریا ۲۰۰۳).

مزیت هایی که برای آموزش های فنی و حرفه ای مورد اشاره قرار گرفت، منوط به وجود برخی شرایط در ارائه این آموزش هاست که از آن جمله می توان به ضرورت برنامه ریزی مدون برای این آموزش ها، برخورداری از امکانات و تجهیزات کارگاهی مناسب، انتخاب کارآموزان بر اساس توانایی های عمومی و انگیزه های قوی، استفاده از مربیان مجرب و علاقه مند، سهم مناسب آموزش های عملی و نظری در این دوره ها و طراحی زمان مناسب برای هر یک از دوره ها اشاره کرد. از آن جا که آموزش های فنی و حرفه ای، فعالیت هایی هستند که فرد را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار آماده می کنند و یا کارایی و توانایی او را در انجام آنها افزایش می دهند، لکن عدم وجود پل های ارتباطی بین مراکز آموزشی و مراکز صنعتی جامعه باعث می شود که مراکز آموزشی به تربیت نیروهایی بپردازد که چندان مورد نیاز بخش های تولیدی جامعه نباشد. از منظر نظریه سرمایه انسانی، آموزش عمومی موجد سرمایه عمومی و آموزش فنی و حرفه ای موجد سرمایه اختصاصی است، مزیت سرمایه دوم این است که به اتکای مهارت های کسب شده دارندگان آن را برای به دست آوردن جایگاه های شغلی بیشتر آماده می سازد و همین بینش باعث شده است که در بیشتر کشورهای جهان حتی در سیستم های تعلیم و تربیت آن ها از دیر باز در کنار مقاطع تحصیلی آموزش های عمومی، آموزش های فنی و حرفه ای نیز مورد نظر واقع شوند. بر اساس توصیه یونسکو، همه کشورهای نیازمند به یک خط مشی منسجم آموزشی هستند، به نحوی که در آن آموزش های فنی و حرفه ای به عنوان یک بخش اساسی از این سیستم یکپارچه دیده شده باشند (یونسکو ۱۹۹۹) دغدغه ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری از جمله مسائل مهم در تمامی کشورهای جهان است. نرخ بالای بیکاری در کشورهای در حال توسعه به علت عدم توازن بین ساختارهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی از موضوعیت بیشتری برخوردار است. طرح راهبردی مشاغل خانگی مؤید اهمیت استفاده از تمامی فرصت ها و پتانسیل

های اشتغال زایی موجود در جامعه است. توجه به راهکارهای جدید که در عین سادگی در تعارض با فرهنگ غالب جامعه نباشد و در عین حال انعطاف لازم در جهت رفع چالش های موجود را داشته باشد، ضروری به نظر می رسد و حتی در بیشتر کشورهای دنیا توجه به بنگاه های اقتصادی کوچک زود بازده به عنوان یک ضرورت پذیرفته شده است. بر اساس تحقیقاتی که توسط سازمان دیدبانی جهانی کارآفرینی در سال ۲۰۰۳ میلادی با در نظر گرفتن ۲۳ کشور جهان صورت گرفته، توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط منجر به کاهش نرخ بیکاری می شود. از طرفی با توجه به توسعه سهم زنان در اقتصاد ملی و مقابله با بحران بیکاری زنان ضروری است شرایط لازم برای توسعه و کارآفرینی زنان فراهم شود تا زنان با ایجاد کسب و کار و فرصت های شغلی برای خود و دیگران بتوانند معضل کنونی جامعه را پایان بخشند.

بخش دوم: اهداف پژوهش

هدف اصلی: بررسی تأثیر آموزش فنی و حرفه ای بر افزایش کارآفرینی و اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران می باشد.

اهداف فرعی پژوهش: ۱_ تأثیر میزان تصمیم گیری در مرحله اول رشته های کاردانش در ایجاد اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران می باشد.

۲_ تعیین تأثیر مهارت کسب شده در ایجاد اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران

۳_ تأثیر میزان تجربه کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران

۴_ میزان علاقه دانش آموزان به رشته خود در ایجاد اشتغال فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران

فرضیه اصلی: آموزش فنی و حرفه‌ای در ایجاد اشتغال و کارآفرینی فارغ‌التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران تاثیر دارند

فرضیه‌های ویژه: ۱- میزان تجربه کسب شده در رشته‌های کار و دانش در ایجاد اشتغال و کارآفرینی تاثیر مستقیم و معنادار دارد.

۲- تصمیم‌گیری در مرحله اولیه تعیین رشته‌های کارودانش در ایجاد اشتغال صحیح تاثیر مستقیم دارد.

۳- میزان مهارت کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال معناداری دارد.

۴- میزان علاقه دانش‌آموزان حرفه‌آموخته شده در طی در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد.

بخش سوم: فرآیند اجرای تحقیق

در این تحقیق به بررسی قصد تاثیررشته کارودانش بر افزایش کارآفرینی و اشتغال دانش‌آموزان هنرستان سپیده کاشانی سال ۱۳۹۹ منطقه ۱۷ استان تهران و ادبیات تحقیق و متغیرهای اصلی تحقیق می‌پردازیم جامعه آماری مورد مطالعه ۲۰۰ نفر از دانش‌آموزان مدرسه سپیده کاشانی منطقه ۱۷ تهران را که ۱۳۶ نفر بعنوان نمونه در نظر گرفته شده است سپس برای تجزیه و تحلیل با نتیجه‌گیری کلی به ارائه پیشنهاد اقدام می‌کنیم.

بخش چهارم: روش پژوهش و تحقیق

روش پژوهش مهم‌ترین و اساسی‌ترین نقش را در یک پژوهش علمی دارا می‌باشد، انسان در برخورد با هر مسئله و مشکلی باید روش راه‌حل خاصی را انتخاب نماید که متناسب با موضوع و مشکل وی باشد، یکی از روش‌های پژوهش که در رابطه با مدیریت و روان‌شناسی مورد استفاده قرار می‌گیرد پژوهش توصیفی است، در تحقیق توصیفی آنچه هست یا وضعیت موجود پدیده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف تحقیق توصیفی مشخص کردن ماهیت شرایط فعالیت‌ها، و نگرش‌های حاکم است (حسن‌زاده، ۱۳۸۷، ۸۷). بنابراین

دستیابی به هدفهای علم یا شناخت علمی میسر نخواهد بود، مگر زمانی که با روش شناسی درست صورت پذیرد. به عبارت دیگر تحقیق از حیث روش است که اعتبار می یابد نه موضوع تحقیق. (خاکی، ۱۳۸۴، ص ۱۵۵). روش تحقیق به عنوان یک فرآیند نظام مند برای یافتن پاسخ یک پرسش یا راه حل یک مسأله تعریف شده است. (خاکی، ۱۳۸۴، ص ۲۰۱). بطور کلی روشهای تحقیق در علوم رفتاری را می توان با توجه به دو ملاک، هدف تحقیق و نحوه گردآوری داده ها، تقسیم بندی کرد.

بخش پنجم: دسته بندی تحقیقات بر حسب هدف

تحقیقات علمی براساس هدف تحقیق به سه دسته تقسیم بندی می شود : بنیادی، کاربردی، تحقیق و توسعه

تحقیق بنیادی: هدف اساسی این نوع تحقیقات آزمون نظریه ها، تبیین روابط بین پدیده ها و افزودن به مجموعه دانش موجود در یک زمینه خاص.

تحقیق کاربردی: هدف تحقیقات کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. به عبارت دیگر تحقیقات کاربردی به سمت کاربرد عملی دانش هدایت می شود.

تحقیق و توسعه: فرآیندی است که به منظور تدوین و تشخیص مناسب بودن یک فرآورده آموزشی انجام می شود. هدف اساسی این نوع تحقیقات تدوین یا تهیه برنامه ها، طرح ها و امثال آن است، بطوریکه ابتدا موقعیت نامعین خاصی مشخص شده و براساس یافته های پژوهشی، طرح یا برنامه ویژه آن تدوین و تولید می شود. (سرمد و دیگران، ۱۳۷۹، ص ۷۹).

بخش ششم: دسته بندی تحقیقات بر حسب نحوه گردآوری داده ها

تحقیقات علمی را براساس چگونگی به دست آوردن داده های مورد نیاز می توان به دو دسته تقسیم کرد : تحقیق توصیفی (غیر آزمایشی) و تحقیق آزمایشی

تحقیق توصیفی (غیر آزمایشی): در تحقیقات توصیفی محقق می‌تواند به ارزیابی شرایط کار، موقعیت پدیده، روش‌های کار، عقاید و اطلاعات جمعیت شناسنامه پردازد و در صورت لزوم روابط بین متغیرهای مورد مطالعه را بررسی و شناسایی کند. در این تحقیقات نوعاً از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و بررسی متون و محتوای مطالب و نیز روش‌های میدانی نظیر پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده استفاده می‌شود. اجرای تحقیق توصیفی می‌تواند صرفاً برای شناخت بیشتر شرایط موجود یا یاری دادن به فرایند تصمیم‌گیری باشد. بیشتر تحقیقات علوم رفتاری در زمره تحقیق توصیفی به شمار می‌آید.

تحقیق آزمایشی: به منظور برقراری رابطه علت معلولی میان دو یا چند متغیر از طرح‌های آزمایشی استفاده می‌شود. برای این منظور، گروه‌های آزمایشی و کنترل مورد نظر قرار می‌گیرند و از طریق آنها تفاوت‌های میان آزمودنی‌ها کنترل می‌شود. (سرمد و دیگران، ۱۳۷۹، ص ۹۱-۸۱). از آنجا که این پژوهش به "تاثیر رشته‌های کار و دانش بر اشتغال و کارافرینی هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ استان تهران" می‌پردازد، لذا در ردیف تحقیقات توصیفی قرار می‌گیرد و با توجه به این‌که با استفاده از پرسشنامه و از طریق نظرخواهی، وضعیت موجود سیستم بررسی می‌گردد، در ردیف تحقیقات پیمایشی می‌باشد. همچنین این پژوهش از نظر هدف، در رسته تحقیقات کاربردی و از نظر زمان، آینده‌نگر است.

روش مورد استفاده در این تحقیق توصیفی و از نوع پیمایشی و مورد کاوی است. تحقیق توصیفی شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است و این تحقیق توصیفی است از این جهت که، تصویری از بررسی تاثیر رشته‌های کار و دانش بر اشتغال و کارافرینی هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ استان تهران ارائه می‌دهد. از تحقیق پیمایشی برای بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری استفاده می‌شود. در روش پیمایشی از جامعه آماری پرسش می‌گردد، یعنی از افرادی که دارای تجربه در مورد موضوع مورد بررسی هستند، و این تحقیق پیمایشی است به این دلیل که با استفاده از نظر افراد نمونه مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این تحقیق به منظور

جمع‌آوری اطلاعات لازم در مورد " تاثیر رشته های کار و دانش بر اشتغال و کارافرینی هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ استان تهران " از روش کتابخانه‌ای و جستجوی اینترنتی و از کتب و مقالات و پایان‌نامه‌ها استفاده می‌شود و به منظور بررسی نظر مشتریان از روش پرسشنامه‌ای استفاده شده است. به طور خلاصه؛ روش تحقیق حاضر توصیفی-تحلیلی و از بعد هدف کاربردی و از نوع روش نیز زمینه یابی و از نوع پیمایشی می باشد. در این تحقیق از روش نمونه گیری تصادفی و بر مبنای جدول مورگان استفاده شده است

بخش هفتم: جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش شامل دانش آموزان فارغ التحصیل هنرستان سپیده کاشانی در سال ۱۳۹۹ بوده که طبق برآوردهای صورت گرفته شامل ۲۰۰ نفر می باشد لذا به علت عدم دسترسی به کلیه جامعه آماری و همچنین محدودیت منابع و زمان محقق بر حسب جدول مورگان ۱۳۶ نفر به عنوان نمونه استفاده کردیم.

بخش هشتم: جامعه آماری

جامعه آماری عبارت است از تعدادی از عناصر مطلوب مورد نظر که حداقل دارای یک صفت مشخص باشند، صفت مشخصه صفتی است که بین همه عناصر جامعه آماری، مشترک و متمایز کننده جامعه آماری از سایر جوامع باشد. هر بخش از جامعه آماری را نمونه آماری گویند که عبارت است از تعداد محدودی از اعضای جامعه آماری که بیانگر ویژگی های اصلی جامعه باشد (آذر، مومنی، ۱۳۸۰، ص ۱-۳). جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموزان فارغ التحصیل هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بوده است که بر مبنای امار موجود در هنرستان ۲۰۰ نفر می باشند که دارای ۴ رشته مهارتی بوده اند. که برای اطمینان بیشتر و افزایش اطمینان از ۱۳۴ نفر استفاده کردیم که هرچه تعداد بیشتر شود درجه اطمینان بیشتر شده و درصد خطا بسیار پایین می شود نمونه دانش آموز فارغ التحصیل در سال تحصیلی ۱۳۹۹ در هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ استان تهران استفاده گردیده است

بخش نهم: نمونه آماری

در بسیاری از زمینه‌های کاربردی، محققان درصدد تعیین پارامترهای جامعه هستند، ولی دسترسی به آنها به طور مستقیم با سرشماری جامعه آماری امکان پذیر نیست. در چنین موقعیتهایی محققان ناچارند به نمونه‌هایی از جوامع آماری برای استنباط پارامترهای مورد نظر اکتفا کنند (آذر، مومنی، ۱۳۸۰، ص ۱-۳) نمونه عبارت است از مجموعه‌ای از نشانه‌ها که از یک قسمت، یک گروه یا جامعه‌ای بزرگتر انتخاب می‌شود، بطوریکه این مجموعه معرف کیفیات و ویژگی‌های آن قسمت، گروه یا جامعه بزرگتر باشد. (خاکی، ۱۳۸۴، ص ۲۷۳) از آنجایی که جامعه آماری مورد نظر گسترده بوده و لذا به علت عدم دسترسی به کلیه جامعه آماری، و به دلیل محدود بودن منابع (هزینه) و زمان محقق بر حسب جدول مورگان و کرجسی تعداد ۱۳۲ نفر به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. لذا برای جمع‌آوری داده‌ها از این تعداد نمونه، پرسشنامه‌ها با درصدی افزایش (حدوداً ۲۰ درصد بیشتر) توزیع شد تا پرسشنامه‌هایی که مخشوش بوده یا عودت داده نشدند حذف شوند. در نهایت بعد از توزیع حدوداً تعداد ۱۵۰ پرسشنامه تعداد ۱۳۶ پرسشنامه عودت گردید که این تعداد به عنوان نمونه در نظر گرفته شد.

بخش دهم: روش جمع‌آوری اطلاعات

با توجه اینکه تحقیق حاضر، یک تحقیق میدانی و کاربردی است لذا برای جمع‌آوری اطلاعات از روشهای زیر استفاده شده است:

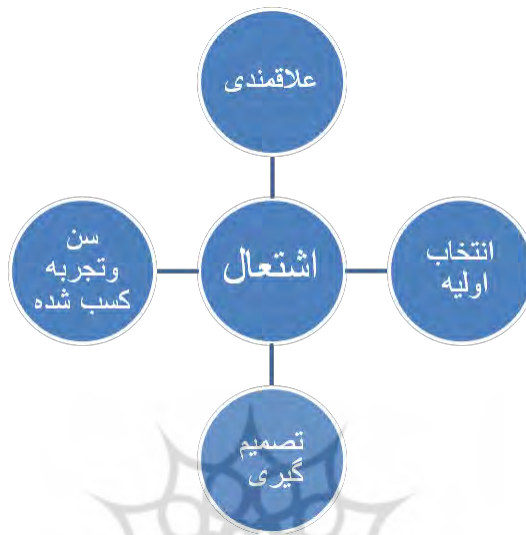
- ۱- روش کتابخانه‌ای: بسیاری از مفاهیم و اطلاعات استفاده شده در این تحقیق از مطالعه کتاب‌ها و مقالات و پایان‌نامه‌های مشابه در رابطه با موضوع تحقیق به دست آمده است همچنین محقق برای جمع‌آوری اطلاعات از سایت‌های اینترنتی و مقاله‌ها و کتاب‌های فارسی و لاتین موجود در آنها نیز استفاده کرده است.

۲- روش میدانی : در این روش از تکنیک پرسشنامه در جمع آوری اطلاعات استفاده شده است. بنا به دلایل زیر پرسشنامه کتبی از طریق مراجعه حضوری به عنوان ابزار جمع آوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفته است

بخش یازدهم: ابزار اندازه گیری اطلاعات

ابزار به وسیله یا وسایلی اطلاق میشود که از طریق اجرای آنها،اطلاعات جمع آوری می شود. لازم به تذکر است که ابزار تنها به وسایل وتجهیزات اطلاق نمی شود،بلکه شامل کلیه مواردی است که پژوهش اقتضا می کند. برخی از پژوهشگران ابزار به کار برده شده را تحت عنوان تدارکات و لوازم پژوهشی توصیف می کنند(دلاور علی،۱۳۸۱) بطور کلی در هر مرحله از انجام تحقیق از روشهای مختلف به منظور جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل واستنتاج نتایج استفاده شده است. دراین تحقیق استفاده از منابع کتابخانه ای شامل کتب، مجلات هفتگی و ماهنامه، انتشارات مراکز تحقیقی و پژوهشی، پایان نامه‌های تحصیلی ومقالات، اینترنت و..... بوده است. البته بیشترمنابع فوق، مبنای تهیه بخش تئوری و ادبیات موضوع قرار گرفته اند. بخش دیگر تحقیق به شکل میدانی انجام شد که ابزار گردآوری اطلاعات در این مرحله پرسشنامه بوده است. پرسشنامه یک از ابزارهای رایج تحقیق و روشی مستقیم جهت کسب اطلاعات و داده های تحقیق است و می تواند به دو شکل باز یا بسته باشد(بازرگان و سرمد،۱۳۸۰). دراین پژوهش، پرسشنامه به عنوان یکی از متداولترین ابزار جمع آوری اطلاعات در تحقیقات پیمایشی استفاده می کنیم، عبارت است از مجموعه‌ای از پرسشهای هدف‌مدار که با بهره‌گیری از مقیاس های گوناگون، نظر، دیدگاه و بینش یک فرد پاسخگو را مورد سنجش قرار می‌دهد. از جمله ویژگیهای یک پرسشنامه مناسب این است که دارای مقدمه‌ای رسا و واضح و سؤال ها روشن و بدون ابهام باشند، سؤالات طوری تنظیم شود که آزمودنی تحریک شود به آنها پاسخ دهد، از به کار بردن واژه‌ها، اصطلاحات نامفهوم و نامأنوس و از ارائه سؤالاتی که پاسخ‌گو را به پاسخ خاصی هدایت می‌کند پرهیز شود.

بخش دوازدهم: مدل پژوهشی

نتایج

فرضیه اول: میزان تصمیم‌گیری در مرحله اول رشته‌های کاردانش در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد

H_0 فرضیه صفر: میزان تصمیم‌گیری در مرحله اول رشته‌های کاردانش در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار ندارد

H_1 فرضیه یک: میزان تصمیم‌گیری در مرحله اول رشته‌های کاردانش در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد

با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود میانگین برابر ۳,۸۹۲ بوده که بیشتر از میانگین متوسط ۳ می‌باشد و همچنین مقدار Sig, ۰,۰۰۰ می‌باشد، که چون مقدار Sig کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد بنابراین فرضیه صفر رد و فرضیه یک مورد تایید قرار می‌گیرد یعنی تصمیم‌گیری در مرحله اول رشته‌های کاردانش در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد.

فرضیه دوم: میزان تجربه کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال صحیح تاثیر معنادار دارد.

H₀ فرضیه صفر: میزان تجربه کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال صحیح تاثیر معنادار ندارد

H₁ فرضیه یک: میزان تجربه کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال صحیح تاثیر معنادار دارد

نتیجه: با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود میانگین برابر ۳,۶۴۶ بوده که بیشتر از میانگین متوسط ۳ می‌باشد و همچنین مقدار Sig, ۰,۰۱۴ می‌باشد، که چون مقدار Sig کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد بنابراین فرضیه صفر رد و فرضیه یک مورد تایید قرار می‌گیرد یعنی تجربه کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال صحیح تاثیر معنادار دارد.

فرضیه سوم: میزان علاقه دانش آموزان حرفه آموخته شده در طی دوره در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد

H₀ فرضیه صفر: میزان علاقه دانش آموزان حرفه آموخته شده در طی دوره در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار ندارد

H₁ فرضیه یک: میزان علاقه دانش آموزان حرفه آموخته شده در طی دوره در ایجاد اشتغال تاثیر معنادار دارد

نتیجه: با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود میانگین برابر ۴,۱۰۱ بوده که بیشتر از میانگین متوسط ۳ می‌باشد و همچنین مقدار Sig, ۰,۰۰۹ می‌باشد، که چون مقدار Sig کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد بنابراین فرضیه صفر رد و فرضیه یک مورد تایید قرار می‌گیرد یعنی میزان علاقه دانش آموزان حرفه آموخته شده در طی دوره در ایجاد اشتغال تاثیر معناداری دارد

فرضیه چهارم: میزان مهارت کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال و کارآفرینی فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران تاثیر دارد.

H_0 فرضیه صفر: میزان مهارت کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال و کارآفرینی فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران تاثیر ندارد.

H_1 فرضیه یک: میزان مهارت کسب شده در طی دوره در ایجاد اشتغال و کارآفرینی فارغ التحصیلان سال ۱۳۹۹ هنرستان سپیده کاشانی منطقه ۱۷ شهر تهران تاثیر دارد.

نتیجه کلی: با توجه به جدول فوق مشاهده می شود میانگین برابر ۳,۵۰۸ بوده که بیشتر از میانگین متوسط ۳ می باشد و همچنین مقدار Sig, ۰,۰۰۸ می باشد، که چون مقدار Sig کمتر از ۰,۰۵ می باشد بنابراین فرضیه صفر رد و فرضیه یک مورد تایید قرار می گیرد یعنی رشته های کار و دانش در ایجاد اشتغال و کارآفرینی تاثیر مستقیم و معناداری دارند

منابع و مآخذ

-مهر علیزاده، یدالله ؛ نائلی م،ع. (۱۳۸۱)، پیامدهای جهانی شدن بر برنامه ریزی آموزشی دانشگاهی در ایران. فصلنامه علمی پژوهشی دانشگاه شریف. سال هجدهم، دوره جدید، بهار ۲-نویدی، احد و همکاران، ۱۳۸۲ ، آموزش فنی و حرفه ای، پژوهشکده تعلیم و تربیت آموزش و پرورش، تهران.

۳- مشایخ، فریده، ۱۳۸۶ ، فرآیند برنامه ریزی آموزشی. تهران: انتشارات مدرسه

۴- شریعتمداری، علی، ۱۳۸۸ ، جامعه و تعلیم و تربیت. تهران: انتشارات امیر کبیر. چاپ بیست و دوم.

۵- خسروی پور، بهمن، پورجاوید، سهیلا. (۱۳۹۷). واکاوی تأثیر آموزش‌های فنی حرفه‌ای بر اشتغال روستائیان شهرستان اسلام آباد غرب. رویکردهای پژوهشی کارآفرینانه در کشاورزی. ۱۹-۲۸، ۱(۱) ،

۶- یعقوبی ساردو رضا، منتظری شایان، جزینی زاده اکرم و رحیمی فردوس (۱۳۹۵)، "تأثیر آموزش‌های فنی و حرفه ای با تکیه بر اقتصاد کوچک خانگی بر اشتغال زنان و بهبود کیفیت تولیدات داخلی در راستای تحقق شعار اقتصاد مقاومتی (مطالعه موردی: شهرستان کهنوج)"، کنفرانس بین المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری، دوره ۶

۷- قدسیان حسین، ملامحمدی مجید، شاه حسینی زهرا (۱۳۹۴)، بررسی رابطه آموزش‌های فنی و حرفه ای و توانمندسازی زنان، فصلنامه مه‌رت آموزی، دوره سوم، شماره ۱۱ ص

۱۹ - ۳۲

۱- Prarvin Visaria ,(2003), Unemployment Among Youth in India , ILO.

۲-Hisrich, Robert D. and peters, Michael and shepherd (2002) Entrepreneurship, 6th Edition. Boston: McGraw- Hill,

۳-Chung-Gyu Byun, Chang Soo Sung, Joo Y. Park, ID and Dae Soo Choi (2018), A Study on the Effectiveness of Entrepreneurship Education Programs in Higher Education Institutions: A Case Study of Korean Graduate Programs, Open Innov. Technol. Mark. Complex, 4, 26

۴- Agus Prianto, Siti Zoebaida, Ahmad Sudarto, Retno Sri Hartati (2018), The Effectiveness of an Entrepreneurship Learning Model in Growing Competence and Entrepreneurial Intention of Vocational High School Students in East Java Indonesia, International Journal of Humanities and Social Science Vol. 8 , No. 8 , doi:10.30845/ijhss.v8n8p22

۵- Niklas Elert , Fredrik Andersson , and Karl Wennberg (2014), The impact of entrepreneurship education in high school on long-term entrepreneurial performance, Journal of Economic Behavior & Organization, <https://www.researchgate.net/publication/270764182>

